

Modul 3: Shizofrenija

<https://depositphotos.com/stock-photos/schizophrenia.html?filter=all&qview=7812091>

Opis bolezni

Shizofrenija je ena izmed psihotičnih motenj *, duševne motnje, za katere so značilne težave v razlikovanju resničnosti od neresnične. Oseba lahko imajo občutke, občutke ali misli, ki izkrivljajo pogled na dogajanje okoli ali znotraj njega / nje. To lahko povzroči težave pri obvladovanju čustev, odnosu do drugih ljudi in normalno delovanje.

Dejavniki, ki igrajo vlogo pri pojavu shizofrenije

- imajo določene gene,
- travmatične izkušnje, zlasti v najzgodnejšem obdobju življenja,
- in poškodbe možganov, ki se lahko zgodijo kadar koli v življenjski dobi.

Verjetno ga povzroča preplet različnih bioloških, psiholoških in družbenih dejavnikov. Posledica tega je poslabšanje delovanja nevrottransmitterjev.

Opis bolezni

-Sizofrenija se lahko razvije nenadoma ali postopoma.

Najpogosteje se pojavlja med starih 15 in 25 let. Pojavi se pri približno 1% prebivalstva povsod po svetu.

- dejavniki tveganja vključujejo nižji socialno-ekonomski status, nižja izobrazba, družinska anamneza shizofrenije, stresne situacije, kot je izguba ljubljene osebe, nasilje v družini ali okolju.

-Prebava psihoaktivnih povzročiteljev lahko sproži a tudi psihotična epizoda.

- zdravljenje, ki zajema tako biološko kot psihosocialne metode je najboljša izbira.

Obnašanje in simptomi shizofrenije

- **Pozitivni simptomi**

- Hallucinacije
- Deluzi
- Nezvezeno razmišljanje ali neorganiziran govor
- Motorne motnje

- **Negativni simptomi**

- Problem pri odločanju
- Tope pri razlagi drugih čustev ali motivov
- Suicidne misli
- Zainteresiranost za stvari ali dejavnosti
- Problem s čustvi
- Odpravljanje od drugih

Obnašanje pričakovati

- Pri bolnikih s shizofreno lahko pričakujemo, da bodo občasno ali celo večino svojega časa živeli v svojem svetu, ne da bi jim bilo treba komunicirati z okoljem.
- Socialna izolacija je ena glavnih značilnosti bolezni.
- Pogosto jih je težko motivirati za preproste dejavnosti, kot je ohranjanje higienskih navad.
- Nekateri bolniki niso nagnjeni k jemanju zdravil ali k prijavi k psihiatru. Pogosto menijo, da ne potrebujejo zdravil.
- Več pogosto so izrazito omamni v besednem izražanju, čustveno izražanje pa je lahko nasprotno kot običajno ali primerno.
- Mogoče imajo nenavadne prehranjevalne navade.

Obnašanje pričakovati

Najpomembnejše je priznati

zgodnji znaki ponavljajoče se psihotične epizode

Prepoznamo ga lahko, če kdo posluša glasove

ali ima vidne halucinacije.

Cikel spanja je pogosto moten in je običajno

najprej moten v ponovitvi psihotične epizode.

Včasih lahko oseba pokaže znake samomorilnosti.

Veliko posameznikov s shizofrenijo se zanaša na

čustvena in praktična pomoč družinskih članov, da

premagati nered in nadaljevati življenje.

Zaskrbljenost zaradi shizofrenije

Glede shizofrenije obstajajo številni predsodki.

Shizofrenija je redko stanje. V resnici to ni res, celo 1% prebivalstva trpi zaradi shizofrenije.

Ljudem s shizofrenijo ni mogoče pomagati. Dejansko lahko z ustreznim zdravljenjem 60% bolnikov s shizofreno živi produktivno življenje in ima kakovostno življenje.

Bolnik s shizofrenijo je neodgovoren, kot otrok. Ta odnos je koren stališča, da bi moral namesto za bolno osebo skrbeti nekdo drug. Pravzaprav je vedno del dejavnosti, za katero lahko pacient poskrbi, tudi ko je v teku psihotična epizoda.

Ljudje s shizofrenijo so nevarni. Dejstvo je, da včasih blodnje in halucinacije lahko privedejo do nasilnega vedenja, vendar večina shizofrenih bolnikov ni nasilna več kot običajni ljudje. V nasprotnem so lahko žrtve nasilja ali trpinčenja.

Zaskrbljenost zaradi shizofrenije

Shizofrenija prinaša spremembo v vsakem segmentu bolnikovega življenja.

Ko simptomi popustijo, pacientovo okolje še naprej gleda nanj skozi svojo bolezen, kar doda dodatno breme že tako zmanjšani socialni zmogljivosti.

V teku so zdravila, za katera pacient pogosto ne vidi razloga in ki imajo lahko neprijetne stranske učinke.

Poleg tega ima oseba s shizofrenijo lahko tudi druge težave z duševnim zdravjem, kot so depresija, tesnoba, zloraba snovi, zlasti kajenje.

Fizično zdravje je pogosto ogroženo tudi pri bolnikih s shizofreno.

Gre za duševno motnjo, ki ima najmočnejši stigmatizirajoči potencial.

Zaskrbljenost zaradi shizofrenije

Ko družinski član zboli za shizofrenijo, ima pomemben vpliv na vso družino.

Družinski člani imajo lahko občutek krivde iz različnih razlogov, kot so občutek, da niso dovolj dobri starš / partner ali ne morejo prenašati simptomov.

Nenehna skrb za redno jemanje zdravil in obiskovanje skupinske terapije pogosto postane vsakodnevna rutina za osebo, ki skrbi za bolnika.

Negovalka mora včasih prevzeti vse odgovornosti do pacienta in sprejeti vse odločitve zanjo.

V primeru ponovnega pojavljanja simptomov mora oskrbnik včasih pacienta prepričati, da gre k psihiatru, bolnišnici ali se mora celo odločiti, da bo sprejel nekaj težkih dodatnih ukrepov, kot je stik s službami, zdravniki splošne medicine ali policijo brez dovoljenja obolele osebe.

Bi radi izvedeli več?

Our interactive Resource Pack will give you information about

- concerns that you as caregiver might have
- what can be done
- useful tips how to handle the burden of care
- how to avoid stress and burnout
- how to deal with your emotions
- acceptance of the disorder
- and more!

You will also find exercises and activities for YOU and for the care receiver!

**Paket virov bo na voljo poleti
2020!**